EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 16

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Italija

Sažetak

Italija je ostvarila znatan napredak u poboljšanju digitalne infrastrukture i digitalnih javnih usluga, ali se i dalje suočava s poteškoćama u uvođenju umjetne inteligencije i rastu *start-up* poduzeća, iako još uvijek ima vodeću ulogu u području strateških tehnologija kao što su kvantno računalstvo i poluvodiči. U Italiji postoji znatna razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 14 nacionalnih ciljeva, od kojih je 79 % usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. Italija vrlo uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 100 % njih napreduje prema planu (prema smjerovima djelovanja koji su 2024. utvrđeni za 7 od 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 69 % od 13 preporuka Komisije iz 2024. tako što je uvela nove mjere.

Italija je 2024. ostvarila napredak u postavljanju digitalne infrastrukture, prvenstveno povećanjem pokrivenosti svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP), te je postupno postigla znatne rezultate u digitalizaciji javnih usluga i e-zdravstvu. Međutim, i dalje zaostaje u uvođenju naprednih digitalnih tehnologija kao što je umjetna inteligencija, a njezin ekosustav za inovativna *start-up* i *scale-up* poduzeća još uvijek je relativno nedovoljno razvijen. S druge strane, Italija ima vodeći položaj u području strateških tehnologija: pokrenula je kvantnu strategiju i aktivno radi na strategiji za poluvodiče, što je potvrda njezine predanosti postizanju tehnološkog vodstva.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Italija				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	IT	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	59,6 %	70,7 %	18,6 %	66,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	59,6 %	70,7 %	18,6 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	99,5 %	99,5 %	0,0 %	99,6 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	74	152	105,4 %	158	2 257	90,5 %	946	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	70,2 %	0,2 %	—	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	55,1 %	—	—	—	—	—	74,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	5,1 %	8,2 %	62,4 %	8,0 %	13,5 %	67,2 %	60,0 %	75 %
Analitika podataka	26,6 %	—	—	—	—	—	60,0 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	63,1 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	8	9	12,5 %	2	286	4,4 %	16	500
Barem osnovne digitalne vještine	45,8 %	—	—	—	—	—	80,1 %	80 %
Stručnjaci za IKT	4,1 %	4,0 %	-2,4 %	—	5,0 %	4,2 %	8,4 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	68,3	83,6	22,4 %	69,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	76,3	80,9	6,1 %	78,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	82,7	84,1	1,7 %	74,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 73 % talijanskih građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Nadalje, 90 % građana smatra da je važno suzbiti i ublažiti problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu, dok

ih u vezi s konkurentnošću 90 % smatra da je važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici” koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Italija je ostvarila znatan napredak u pokrivenosti svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP) te je od 2023. do 2024. povećala pokrivenost za 11 postotnih bodova, čime je sustigla prosjek EU-a. U snažnom je položaju i kad je riječ o digitalizaciji malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi), od kojih većina postiže barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta. Međutim, unatoč većoj prihvaćenosti umjetne inteligencije i dobrom napretku u ostvarenju utvrđenog nacionalnog smjera djelovanja, Italija još uvijek zaostaje u tom području. Ekosustav *start-up* poduzeća i dalje je nedovoljno razvijen te je utvrđeno samo devet jednoroga, što je povećanje za samo jednog jednoroga u odnosu na prošlu godinu i nije u skladu s veličinom talijanskog gospodarstva. Očekuje se da će nedavna najava kvantne strategije znatno potaknuti daljnji napredak u tom sektoru. Nadalje, trenutačni rad na osmišljavanju strategije za poluvodiče odražava predanost Italije dodatnom jačanju položaja države u tim područjima. U tijeku je i nekoliko inicijativa za poboljšanje kapaciteta za kibernetičku sigurnost države, među ostalim jačanje kapaciteta za praćenje, analizu i odgovor te razvoj vještina.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Italija se suočava s problemima povezanima s digitalnim vještinama, pri čemu su nedostaci osobito prisutni kod osoba s nižim stupnjem obrazovanja, ali i kod mladih, koji su glavna ciljna skupina mjera u tom području iz nacionalnog plana za oporavak i otpornost. Italija se suočava i s niskim udjelom stručnjaka za IKT u ukupnom broju zaposlenih, koji je 2024. iznosio 4 % i bio manji od udjela u EU-u od 5 %. Digitalizacija javnih usluga znatno je napredovala, uz postupnu provedbu važnih mjera i nastojanja za povećanje interoperabilnosti i upotrebljivosti (npr. bolje korisničko iskustvo, korištenje platforme PagoPA i aplikacije IO, uvođenje nacionalne platforme za digitalne podatke – PDND). Italija je u okviru EU-ove lisnice za digitalni identitet započela s razvojem svoje digitalne lisnice, a putem aplikacije IO javnost je mogla sudjelovati u pilot-projektima koji su korisnicima omogućavali pristup i korištenje nekim osnovnim dokumentima (npr. vozačka dozvola). Nadalje, Italija radi na jačanju osnovnih digitalnih vještina građana tako što provodi inicijative kao što su mreža službi za širenje digitalnih vještina i digitalna civilna služba (obje se podupiru u okviru plana za oporavak i otpornost), kao i na suzbijanju dezinformacija, poboljšanju medijske pismenosti i osiguravanju sigurnosti na internetu, posebno za maloljetnike.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Zelenim i digitalnim prioritetima posvećuje se više pozornosti, djelomično zbog plana za oporavak i otpornost te njegova poglavlja o planu REPowerEU. Provedba mjere „Transition 5.0” započela je 2024. kako bi se ubrzao prelazak industrije na energetski učinkovit i održiv proizvodni model na temelju energije iz obnovljivih izvora. Međutim, dostupni podaci ukazuju na skromnu razinu iskorištavanja mjere.

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Italija je dostavila izmjenu koja sadržava pet dodatnih mjera i revidirane smjerove djelovanja. Provedeno je savjetovanje s dionicima. U planu se uzima u obzir znatan broj preporuka iz 2024. Svi ciljevi usklađeni su s ciljevima na razini EU-a za 2030., osim cilja prihvaćanja umjetne inteligencije i analitike podataka od 60 % (umjesto 75 %) do 2030. Plan je vrlo sveobuhvatan, a naglasak je na

poboljšanju digitalnih vještina, stručnjacima za IKT i digitalnim javnim uslugama. Ciljane mjere nedostaju u nekim područjima, kao što su jednorozi i uvođenje umjetne inteligencije. Sveukupno, talijanski plan sastoji se od 67 mjera s proračunom od 62,3 milijarde EUR, odnosno 2,84 % bruto domaćeg proizvoda (BDP).

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Italija je digitalnom sektoru dodijelila 26 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (46,8 milijardi EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 4,9 milijardi EUR, odnosno 11 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2]. Italija je članica triju osnovanih konzorcija za europsku digitalnu infrastrukturu (EDIC): EDICA-a Savez za jezične tehnologije, EDIC-a Lokalni digitalni blizanci za CitiVERSE i EDIC-a EUROPEUM. Izravno sudjeluje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija (VPZEI-ME/CT) te važnom projektu od zajedničkog europskog interesa za infrastrukturu i usluge u oblaku sljedeće generacije (VPZEI-CIS). Osim toga, Italija je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Italija je doprinijela Akceleratoru dobrih praksi[3] tako što je podijelila tri primjera dobre prakse u okviru klastera za digitalne vještine (mreža službi za širenje digitalnih vještina, digitalna civilna služba i fond *Repubblica Digitale*).

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Italija je jedna od najaktivnijih država članica u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno više od 100 inicijativa, od kojih je 12 novih inicijativa pokrenuto 2024. Italija je najaktivnija u području digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i vještina. Utvrđeno je da je manje aktivna u području zaštite i jačanja položaja djece i mladih u digitalnom okruženju. Čini se da mjere u području stavljanja digitalne transformacije u službu ljudi imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na sigurnost, zaštitu i jačanje položaja.

Preporuke

- **Umjetna inteligencija***:* pojačati napore za stjecanje vodećeg položaja u području umjetne inteligencije uz iskorištavanje postojećih stručnih centara i sposobnosti, među ostalim u području superračunalstva.
- **Inovacijski ekosustavi:** poticati inovacije u području digitalnih tehnologija jačanjem nacionalnog ekosustava, od istraživanja/sveučilišta do centara za prijenos tehnologije te *start-up* i *scale-up* poduzeća, uz razmatranje ciljanih poticaja za ključne strateške sektore.
- **MSP-ovi i uvođenje naprednih tehnologija**: poduprijeti rad na izgradnji snažne mreže službi za prijenos tehnologije, obuhvatiti cijelo državno područje i posvetiti više pozornosti ključnim tehnologijama kao što je umjetna inteligencija.

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.

[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.

[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.

Italija

- **Osnovne digitalne vještine**: poboljšati mogućnosti osposobljavanja i usluge potpore za sve skupine stanovništva, pojačati obrazovanje o digitalnim vještinama u školama te poticati prekvalifikaciju i usavršavanje radnika.
- **Stručnjaci za IKT**: proširiti visoko obrazovanje u području IKT-a i uskladiti ga s potrebama tržišta rada, promicati sudjelovanje žena u obrazovanju i karijerama u području IKT-a te uvesti mjere za privlačenje i zadržavanje stručnjaka za IKT.
- **Kibernetička sigurnost***:* poboljšati prioritete u području kibernetičke sigurnosti s obzirom na rastuće prijetnje te izgraditi kapacitete u poduzećima i javnim upravama.
- **Povezivost:** nastaviti rad na postavljanju infrastrukture za povezivost, osobito FTTP-a, u cijeloj državi i rijetko naseljenim područjima te razmotriti mogućnost da se daljnje širenje vodi stupnjem prihvaćenosti.
- **Digitalne javne usluge**: održati zamah u uvođenju digitalnih javnih usluga, pri čemu bi fokus trebao biti na pojednostavnjenju i prihvaćanju među korisnicima.